

Nr 253.

Av herr **Andersson** i Grimbo, i anledning av *Kungl. Maj:ts förslag om anslag för bidrag till vissa odlingsföretag m. m.*

Med tillfredsställelse erfar man av herr statsrådets och chefens för jordbruksdepartementet redogörelse i årets statsverksproposition (nionde huvudtiteln sid. 360 ff.), att det av föregående lagtima riksdag anvisade reservationsanslaget för bidrag till vissa odlingsföretag m. m. tagits i anspråk i stor utsträckning, så att man har att vänta ett gott resultat av nyodlingsarbetet. Man torde därför ha anledning antaga, att årets riksdag utan tvekan kommer att anvisa av statsrådet för samma ändamål begärt reservationsanslag å extra stat för år 1920 å 3,600,000 kronor på det att planerade och påbörjade nyodlingsföretag må kunna utföras.

Vissa förhållanden torde emellertid hava gjort, att nyodlingsarbeten ej igångsatts i den utsträckning, som annars kunnat bliva fallet. Dels ha nog åtskilliga lantbrukare avskräckts från att söka odlingsbidrag på grund av svårighet att uppfylla de formaliteter, som varit nödvändiga att iakttaga för bidrags erhållande; dels har det villkoret, att värdet av å nyodlad mark avverkad skog i första hand skulle användas för odlingskostnadernas täckande, medfört, att vederbörande markägare funnit bidraget bli så obetydligt, eller måhända ingenting alls, att han därför helt avstått från eller uppskjutit planerat nyodlingsarbete; dels har villkoret om att under de närmaste åren endast vissa produkter fått odlas haft samma hindrande verkan; dels har slutligen vetskapen om att de nya skördar, lantbrukaren genom sitt under nuvarande förhållanden mycket dyrbara odlingsarbete frambragt, icke skulle komma honom personligen eller hans djur utan den statliga ransoneringen till godo, åstadkommit, att mången låtit nyodlingsplanerna bli orealiserade.

Under de förhållanden, som under kristiden varit rådande, ha

emellertid dessa i körthet omnämnda villkor haft sitt berättigande, och de ha det kanske i viss mån ännu.

På grund av sättet för odlingsbidragens utbetalande har man skäl att befara, att innevarande och nästa års nyodlingsarbeten ej få samma storlek som fjolårets. I vårt land finnas emellertid, de under kristiden företagna nyodlingarna till trots, väldiga arealer obruten mark, som lämpar sig för odling. Att de ej tagas i anspråk härför är en nationell förlust.

Ehuru inom alla samhällsklasser finnes en varm önskan om de statliga regleringarnas slopande fortast möjligt, och trots regeringens uttalande om sin avsikt att göra vad som står i dess makt för att tillfredsställa denna, torde man, vilket även framhölls från regeringshåll under remissdebatten i riksdagen den 16 dennes, ha anledning befara, att regleringen av vissa jordbruksprodukter fortsättes i år och måhända längre. Under sådana förhållanden skulle säkerligen hundratal och tusentals mindre lantbrukare landet runt, som lidit av att se sina djur ställda på den allra knappaste ranson och med sorg i hjärtat varit nödsakade att företaga avsevärda gallringar bland sina djurbesättningar, med glädje nedlägga avsevärda kostnader och ospard möda för att utvidga sina åkrar och ängar, blott de voro säkra om att fritt få förfoga över de skördar, som inbärgades på av dem nybruten mark. Att så verkligen skulle bli fallet har man flera anledningar att antaga; bland annat torde den för närvarande rikliga penningtillgången i landet göra även smärre odlare mera böjda för att just nu, dyrtiden till trots, utföra rätt vidlyftiga och dyrbara röjningsarbeten även utan bidrag av staten. Även om regleringarna under närmaste tiden upphöra, skulle vetskapen om deras rätt att fritt förfoga över denna merproduktion medföra en känsla av trygghet, som även den skulle verka eggande och uppmuntrande.

Betydelsen härav för landet i sin helhet och framför allt för förstärkandet av våra under krisåren hårt skattade nötkreaturs- och svinstammar torde vara så allmänt insedd, att vidare ordande därom är överflödigt.

Sedan utsikterna för en jämn och betydande import under de senaste månaderna blivit allt ljusare, torde det inte ligga någon fara för den statliga regleringen i att medgiva, att å av lantbrukare för egna medel nyodlade marker tagna skördar må få användas för odlarens eget bruk. Eventuella nackdelar skola säkerligen mångdubbelt uppvägas av fördelarna av en ökad produktion av djur, kött och fläsk samt mejeriprodukter, allt artiklar, varå tillgången även under de närmast kommande åren torde bli knapp.

På grund av vad jag sålunda anfört får jag härmed hemställa,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts hemställan om ovannämnda reservationsanslag å extra stat för år 1920 å kronor 3,600,000 måtte besluta, att personer, vilka utan anslag av statens odlingsbidrag innevarande år uppodla ny mark, må äga rätt att utan hinder av nu gällande kristidsförordningar fritt förfoga över å denna nybrutna mark tagna skördar.

Stockholm den 20 januari 1919.

Herman Andersson,
Grimbo.

I motionens syfte instämma:

Oscar N. Olsson.

Cornelius Olsson.

B. Corneliusson.